

PRZEDMOWA

Polska jest jednym z krajów, w którym nadal odnotowywane są wysokie wskaźniki choroby próchnicowej, mimo znacznych osiągnięć naukowych w zakresie skutecznych metod ograniczania indukcji i dynamizmu procesu patologicznego. Z badań prowadzonych na zlecenie Ministerstwa Zdrowia wynika, że populacja w wieku rozwojowym we wszystkich przedziałach wiekowych od lat nie spełnia celów Światowej Organizacji Zdrowia w zakresie zdrowia jamy ustnej.

Współczesna edukacja zdrowotna jest obszarem badań interdyscyplinarnych. Wciąż trwa proces wymiany doświadczeń z różnych dziedzin nauk społecznych. Większość treści dotyczących zdrowia wywodzi się z medycyny, jednakże zdrowie warunkowane jest również zachowaniami innych podmiotów. Zdrowie dziecka – podmiotu zależnego od decyzyjności osób trzecich, warunkowane jest zachowaniami zdrowotnymi rodziców, dziadków, wychowawców, trenerów, których czuwanie nad wdrażaniem korzystnych zachowań zdrowotnych umożliwia osiągnięcie optymalnych parametrów zdrowotnych. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej pożądaných zachowań zdrowotnych dotyczących określonych korzyści dla zdrowia jednostki i populacji wynikających z pożądaney aktywności zdrowotnej warunkuje osiągnięcie parametrów zdrowotnych wskazywanych przez Światową Organizację Zdrowia.

Za jednego z pionierów nowoczesnej pediatrii uważany jest prof. Mieczysław Michałowicz (1876–1965), który jako jeden z pierwszych postulował konieczność sprawowania stałej, profesjonalnej opieki nad dzieckiem zdrowym, uznając że pielęgnowanie zdrowia dziecka jest obowiązkiem społecznym. W XX wieku wraz z rozwojem ruchu feministycznego nastąpił dalszy rozwój idei „etyki opiekuńczej”. Za propagatorkę podejmowania wszelkich form zachowań niezbędnych do osiągnięcia korzystnej jakości życia dziecka uważana jest Carol Gillien (ur. 1936). Promowana przez nią idea „etyki opiekuńczej” obejmuje nie tylko wartości emocjonalne związane ze sprawowaniem opieki nad osobą niesamodzielną, lecz także zawiera wskazania dotyczące odpowiedzialności osobistej za kreowanie zdrowia. Myśl tę rozwinęła Anette Baier (1929–2012), dodając do konieczności dbania o prawidłowy rozwój dziecka „etykę obowiązku”, której idea jest zapewnienie realizacji potrzeb zdrowotnych dziecka, zarówno w bliższym, jak i dalszym otoczeniu. Obowiązek dbania o harmonijny rozwój populacji w wieku rozwojowym znalazł odzwierciedlenie we wszystkich konstytucjach krajów rozwiniętych i obejmuje zarówno obowiązki wynikające z pieczy rodzicielskiej, jak i z systemowej organizacji opieki nad dzieckiem.

W dostępnym materiale badawczym nie znaleziono opracowań naukowych poświęconych analizie stanu zdrowia jamy ustnej populacji w tak młodym wieku w korelacji z licznymi zmiennymi dotyczącymi przebiegu ciąży. Skoncentrowano się na analizie zmiennych społecznych wywierających wpływ na indukcję próchnicy wczesnego dzieciństwa.

Książka może być wykorzystana w kształceniu przed- i podyplomowym dla różnych grup zawodowych: lekarzy, lekarzy dentyków, nauczycieli, pielęgniarek i położnych, profesjonalistów zaangażowanych w promocję zdrowia publicznego, dietetyków.

Intencją autorki jest dostarczenie wiedzy, jak trudnym jest zadaniem promowanie wiedzy zdrowotnej i egzekwowanie jej realizacji wobec populacji całkowicie uzależnionej od decyzyjności osób trzecich.

Zachęcając do zapoznania się z publikacją, nie mam pewności, czy zdołałam dostatecznie zagłębić się w temat populacyjnych problemów prokreacyjnych i ich wpływu na indukcję i przebieg procesu próchnicowego u dziecka do 3. roku życia, które do chwili obecnej nie były analizowane jako czynniki ryzyka występowania próchnicy wczesnodziecięcej.

Proszę zatem o krytyczne uwagi, które postaram się wykorzystać w dalszej pracy.

Joanna Zemlik